

Тамара КОВАЛЬЧУК

Тамара Васильевна Ковальчук родилась в деревне Конотоп Гомельской области. Член Международной Ассоциации писателей и публицистов (МАПП), Белорусского литературного Союза «Полоцкая Ветвь». Член литературных объединений «Пламя» (Минск), «Солнечные нивы» (Бобруйск). Литературный редактор альманаха «Созвездие». Автор 10 сборников стихов на русском и белорусском языках: «Я жить без тебя не могу» (2015), «Всё, что Свыше дано» (2016), «Мой казачны край» (2017), «Всё начинается с любви» (2017), «И всё это – жизнь» 1 том (2017), «И всё это – жизнь» 2 том (2018), «Поцелуи Вселенной» (2018), «Души закрома золотые» (2019), «Па роднай старонцы» (2019). Автор проекта сборника стихов и рассказов «Память храним» (2019). Победитель Международных конкурсов: «Мой аленький цветочек» (2018), «Прысвячэнні песняру» (2018). Публикации в международных альманахах: «Ступени» (Литва), «Созвездие» (Беларусь), «Параллели» (Россия), в сборниках современной поэзии: «Связующее слово», «Стихия природы» (Россия), в журнале «Корни» (Латвия). Живёт в городе Осиповичи Могилёвской области. Пишет на русском и белорусском языках.

Мой паранены край

Нічога не скажа ўжо болей пшаніца,
І колас не схіліць сваю галаву
Туды, дзе пустэчай глядзяць аканіцы,
Дзе леглі вароты старыя ў траву.

Не будзе шаптаць клён над дахам уранні,
І бусел стракаты над ім не ўзляціць.
Як я, ён гаруе ў далёкім выгнанні,
І сэрца яго ад пакуты трымціць.

Нічога не скажа калодзеж ля хаты,
Крынічнай вадой не напоіць сваёй.
Не мой край бялюткі ў тым вінаваты,
Не ён творыць здзекі над роднай зямлёй.

Як цяжка вяртацца туды, дзе не будзе
Ніколі на ганку матуля чакаць.
Маланка бы б'е і сціскае мне грудзі,
Мяшае ўспаміны мае сустракаць.

Нічога не скажуць аблокі сівыя,
З душы дождж не змые жалобу маю.
Як волаты, стогнуть дубы векавыя,
А я ім паклон да зямлі аддаю.

30.07.2019.

Плакала хмарачка

Плакала хмарачка з самага ранку,
Горкія слёзы ліла,
Доўга вісела над дворыкам, ганкам,
Мокрыя косы пляла.

Ветрык штурхаў яе ў бокі сівыя,
Ціха, блазнюк, казытаў,
З жарам у вочкі глядзеў маладыя,
Лётаў вакол, рагатаў.

Гойдаў яе на руках з асалодай,
Песні ад шчасця спяваў,
Хмарачкай любай, адзінай валодаў,
Кроплі дажджу смакаваў.

Вёў з ёй размову сваю закахана,
Зваў над зямлёй палятаць...
Хмарка ліла свае слёзы аддана,
Марыла воблакам стаць.

22.03.2018.

Зямля бялютачкага краю

Іду па сцежцы раніцою,
З туману кроплі я збіраю,
А боты поўняцца расою
Майго бялютачкага краю.

Зноў блудзіць смутак вінавата
І шчымяць сэрданька ўспаміны.
Няма ўжо болей маёй хаты,
Расце тут куст адзін рабіны.

І сад бацькоўскі шэпча ціха,
А я яго лісты чытаю.
Здаецца мне ўжо пах грачыхі
Майго бялютачкага краю.

Куды мне дзецца ад спакусы
Вяртацца зноў сюды ўранні.
Мяне мой сум прыйсці прымусяў
З зямлёю продкаў на спатканне.

А слых мой лашчыць спеў на ўзлеску,
І бэзу голле абдымаю,
Бо я дачка зямлі палесскай –
Зямлі бялютачкага краю.

03.01.2019.

Свята жыцця

Я чую шэпт бяроз з калінай
Над ціхай завадзю ракі,
Аіра гоман той нявінны,
Бы ў ім спрачаюцца вякі.

Ад пахаў траў і поплаў п'яны,
Рагоз, бы свечкі ў царкве.

Я чую водар зноў духмяны
У зялёнай скошанай траве.

Стракочуць конікі ў збожжы,
Кудзюлька дзесьці ў лад.
Ляцяць стракозы ў падарожжы,
Ляцяць убачыць зарапад.

Гуляе ветрычак-гарэза
І дзьмухаўца нясе з сабой.
Гук рэха дзяцел перарэзаў,
Вядуць размову дуб з вярбой.

Я чую гоман, шэпт я чую,
Удыхаю водар кветак, траў –
Жыцця я свята тут святкую,
Як колісь дзед мой святкаваў.

02.01.2019.

Сустрэча з дзяцінствам

Водар з чыгунчыка хвалямі ўецца,
Смачна казыча пытлівы мой нос.
Сэрца трымціць і збянтэжана б'ецца –
Бацька шмат сала ў талерцы прынёс.

Сыпле матулечка бульбачку ў міску,
У кубак гліняны ліе сырадой.
Штурхае босай нагою калыску,
Лыжачкі мые сцюдзёнай вадой.

Зноў я вяртаюся ў думках у вёску,
Бачу хацінкі бацькоўскай парог.
Колькі прайшло ўжо і зім тых, і вёснаў,
Колькі ўсяго... Толькі ведае Бог.

Бачу стол круглы з абрусам бялюткім,
Печ і канапу з падушкамі ўрад.
Брата, які вяжа невад свой хутка,
А праз вакно – двор, калодзеж і сад.

Грубку абняўшы, заплюшчваю вочы...
Як жа зімой было цёпленька з ёй!
Як жа яна мне душу грэла ноччу,
Добрай сяброўкай змагла быць маёй!

Дошкі скрыгочуць пад цяжарам, гнуцца,
Хтосьці смяецца ў пакоі другім.
А да стала ўжо бліны падаюцца
На рушнічку, як дарога, даўгім.

Ах, як жа добра ў маленства вярнуцца,
З бацькам і маці разочак прайсці!
Я да нашчадкаў хачу зноў звярнуцца,
Каб яны к роду змаглі шлях знайсці.

Рабінавы край

Часта ў мроях сваіх ноччу бачу
Шчыры, рабінавы край.
Гронкі чырвоныя быццам бы плачуць,
Усполахам будзяць той рай.

Зноў прыгажуні ў яскравых каралях
Услед мне махаюць галлём.
Толькі рабінкі - пунцовыя кралі,
Сонейкам свецяцца днём.

Лес аж гарыць ад іх пылкага жару –
Не адвясці мне вачэй!
Свет той рабінавы ўзнёсся пажарам,
Толькі душы не лягчэй.

Конік стракоча, заве на світанні
У крону рабінкі свой род.
Я ўсё чакаю з Радзімай спаткання,
З марай жыву мноста год.

Чырвань рабінак жыццё ўсхвалявалі,
Я адчуваю той смак.
Зноў успамінаў нясуць мяне хвалі –
Сэрцам прымаю іх так.

01.01.2019.

Не заўважыла

Не заўважыла маці-зямліца,
Што змяніла сваё ўжо адзенне,
Што ляжыць, быццам коўдра, ігліца
І шукае прытулак насенне.

Што ляцяць журавы ў небе сінім,
Ланцужком падпіраючы хмары,
Што стаяць задумённа асіны,
Пакідаючы тут свае мары.

Што з бярозак і клёнаў лістота
Ноччу цёмнай бязмоўна апала,
І грыбам паказацца ахвота,
Бо засталася часу так мала.

Што даўно раніцою калюжы
Пад ільдом прачынаюцца тонкім.
І смуткуе рабінкі куст дужа,
Ад вятроў не закрыць яму гронкі.

Праглядзела зямелька хвілінку,
У якой памяняла ўбранне,
А ўжо шэрань сядзіць на галінках,
Бы Анёлаў дзіцяці ў спагнанні.

30.12.2018.

З апаленым сэрцам

У ветру парывах няспынных, у халодным яго дыханні,
Іду я з апаленым сэрцам... З радзімай іду на спатканне.

Сячэ мяня дождж, быццам плёткай, і б'е, не шкадуючы твару,
Я зноў усміхаюся небу, даю абяцанні ўсім хмарам.

Гады адабралі ўсё шчасце, не бачаць зусім мае вочы,
Напрамак мой толшкі надзейны: да хаты, дадому я крочу.

Даўно не сплятаю ўжо ў косы свае валасы я сівыя,
І памяць закрэсліла нечым дарогі ў дзяцінства даўгія.

Шукаю знаёмую хату, лічу ўсе сцяжынкi між тыну...
О, як жа душа мая плача!.. Ад болю бы тут я загіну...

Зноў вецер злы вые і вые, лістоту ў паветра шпурляе,
Ды толькі яго я не чую: мне бэз сваё голле схіляе.

І зданню выходзіць матуля ў кашулі льняной і з сурвэткай,
Крычу ёй, крычу... Ды не чуе яна пад маной мяне гэткай.